

Op woensdag 11 maart 2020 vindt de **Algemene Ledenvergadering** van IVN Baarlo-Maasbree vanaf 19.30 uur plaats in Aan 't Paedje te Baarlo. U bent natuurlijk allemaal van harte uitgenodigd om op deze avond aanwezig te zijn.

Het afgelopen jaar zijn er veel mooie activiteiten geweest, zoals de fietstocht in samenwerking met de Historische Werkgroep, de excursies, de dagtocht en de winterwandeling. Door op deze avond aanwezig te zijn, laat u zien dat u tevreden bent met de gang van zaken en dat u ons bestuur een hart onder de riem steekt. Mede door de inzet van veel vrijwilligers kunnen we u ook in 2020 trakteren op een gevarieerd jaarprogramma. Tijdens de Algemene Ledenvergadering wordt de winnaar van de fotowedstrijd 't Greunste Plaetje 2019 bekend gemaakt. Hij of zij mag een jaar lang de wisseltrofee op een prominente plaats in huis neerzetten. Het bestuur moedigt u aan, om ook dit jaar weer aan de slag te gaan met het maken met foto's van de natuur tijdens de activiteiten van IVN Baarlo-Maasbree.

Na afloop van het officiële gedeelte van de vergadering, volgt er een pauze en daarna zal Evert Prast een lezing geven over wilde bijen.

Als bijlage bij deze uitgave van ons ledenblad vindt u de uitnodiging en de agenda.

Het bestuur hoopt u graag te verwelkomen op deze avond!

Piet, Els, Wil, Anne-Mieke

We gaan weer opruimen!

Met de Landelijke Opschoondag krijgt zwerfafval in Peel en Maas extra aandacht. Door verschillende verenigingen wordt in elk dorp een grote opruimactie georganiseerd. Iedereen kan meedoen aan deze actie.

Stichting Baarlo Leeft houdt ook in 2020 een Baarlo Schoon dag en wel op zaterdag 21 maart. Dit is ook de Landelijke Opschoondag: Nederland Schoon!

We kunnen deze dag van 13.30 uur tot 17.00 uur zwerfafval gaan opruimen in Baarlo.

Start bij Fruitboerderij Görtz aan de Ingweg 7 in Baarlo. Iedereen die Baarlo een 'sjoëen' dorp vindt, dat ook schoon hoort te zijn, kan op zaterdagmiddag 21 maart een handje meehelpen!

Heb je ook schoon genoeg van zwerfafval, meld je dan aan via baarlolleeft@baarlo.nl

Voor meer info: 0653868750.

De donderdagmorgengroep van MVC'19 gaat op donderdag 19 maart aan de slag om het buitengebied van Maasbree op te schonen, te beginnen vanaf sportpark De Driesprong aan de Breetse Peelweg. Erger jij je ook aan zwerfafval op straat? Help ons mee!

Datum en tijd: Donderdag 19 maart, 09.00 uur tot 12.00 uur.

Locatie: Sportpark De Driesprong

Plastic soep; ooit komt het op je bordje

Dit was de titel van de lezing die Arend Bolt op woensdagavond 5 februari gaf in De Glazenap in Tegelen. Arend Bolt is een afvaltechnoloog die vroeger bij het afvalverwerkingsbedrijf Van Ganzewinkel heeft gewerkt. Hij houdt zich al jarenlang bezig met de afvalproblematiek.

In 2010 nam hij deel aan de Beagle-reis, een Nederlands-Vlaams televisie- en internetproject van de VPRO in samenwerking met Teleac en Canvas. Tijdens deze expeditie werd in de Indische Oceaan onderzoek gedaan naar plastic soep.

In onze oceanen drijven 5 vuilnisbelten met kunststofafval. Deze "plastic soep" is een bedreiging voor al het leven in de oceanen. Het is dus van belang om te onderzoeken hoe dit kan worden opgeruimd.

Jarenlang was het bestaan van de plastic vuilnisbelten nauwelijks bekend. Ze liggen ver van drukke scheepvaartroutes en zeilers mijden deze gebieden omdat er weinig wind is. Oceanograaf Charles Moore ontdekte de grote afvalberg in de grote Oceaan per ongeluk toen hij er in 1997 doorheen zeilde.

Plastic flessen en verpakkingen verbrossen onder invloed van zonlicht en golfslag tot microplastics. De drijvende plasticdeeltjes lijken sterk op plankton, waardoor ze vaak worden opgegeten door kleine vissen en andere kleine dieren, die op hun beurt tot voedsel dienen voor grotere dieren. Op die manier komen ze in de voedselketen terecht en krijgen wij de plastic soep door het eten van mosselen, kreeften en vissen op ons bordje. Chemicaliën in plastic kunnen allerlei akelige ziekten veroorzaken bij zowel mens als dier, zoals vergiftiging en verstoring van de hormoonhuishouding. Een groot deel van ons plastic afval komt in zee terecht en op alle stranden ter wereld wordt plastic aangetroffen. Dat veel ervan bestaat uit achteloos weggegooid verpakkingen is bij veel mensen bekend. Maar zelfs in allerlei verzorgingsproducten zit plastic, bijvoorbeeld in tandpasta, shampoo en scrubs. Ook bij het wassen van synthetische kleding komen kleine plasticdeeltjes, microplastics, in het water terecht.

De feiten over plastic soep liegen er niet om: het is een van de grootste milieuproblemen van deze tijd. De gevolgen voor dier, mens en milieu zijn ongelofelijk. Gelukkig is er nog hoop, want we kunnen zelf ook iets doen:

- Afval scheiden
- Minder plastic verpakkingen kopen;
- Geen ballonnen meer oplaten;
- Zwerfafval oprapen, rivieroevers, stranden schoonmaken;

Geld doneren aan:

- Ocean Cleanup (het idee van Boyan Slat) voor bouw Interceptors in rivieren;
- Plastic Bank voor inzameling in arme gebieden;
- Aanmelden bij NOWthemovement voor druk op politiek en bedrijfsleven.

Op de Nederlandstalige website: www.plasticsoupfoundation.org is meer informatie te vinden, waaronder tips om je eigen plastic voetafdruk te verlagen. Je kunt er een app downloaden die je daarbij helpt. Bovendien kun je met deze app je kennis over de plastic soep vergroten.

Bedankt IVN De Steilrand voor het organiseren van deze boeiende lezing!

Wist je dat plastic doppen geld waard zijn?

Stichting Oogappeltjes spaart plastic doppen met het doel om geld op te halen om geleide-hulphonden op te leiden, daarnaast heeft de inzamelactie ook een positief milieueffect, want elke gespaarde/gerecyclede plastic dop, komt niet meer in onze oceanen en natuur, maar wordt hergebruikt in diverse nieuwe materialen en producten. Op de website: stichting oogappeltjes.nl zijn de adressen te vinden waar je de doppen kunt inleveren. Bij Jumbo Benders in Venlo en Blerick staan inzamelbakken bij de flessenautomaat.

Het herbarium van Frans Kesselmans

Op donderdagavond 6 februari heeft Frans zijn herbarium aan de Plantenwerkgroep van IVN de Steilrand laten zien. Er waren ongeveer 15 geïnteresseerden aanwezig en de avond was een groot succes.

Ik ben begonnen in het begin van de 60-tiger jaren van de vorige eeuw. Ik bezocht toen de Kweekschool voor Onderwijzers in Blerick. Onder de bezielende biologielerares mevrouw Vrijling ben ik toen begonnen met mijn verzameling. De eerste 300 planten heb ik gedroogd en opgeplakt met repen plakband, wat er op den duur niet mooi uitzag. Daarna kwam er een periode van weinig aandacht voor het herbarium, vanwege de kinderen en een drukke baan als hoofd der school. Vanaf 1979 heb ik alles vernieuwd en opnieuw opgeplakt met Technical. In de jaren erna besteedde ik er wat meer intensievere aandacht aan. Van 1979 tot 1990 heb ik gemiddeld 40 planten per jaar verzameld. Daarna daalde dit aantal naar 10 tot 15 per jaar. Na mijn pensionering dacht ik er wat meer te vinden, toch werden de aantallen steeds minder tot gemiddeld 5 stuks per jaar. Dat kwam natuurlijk omdat ik de meest algemene soorten al had gevonden. Nu heb ik 954 planten (van de ongeveer 1500 soorten die in Nederland voorkomen) en 60 mossen verzameld.

Ik verzamel alleen planten, bomen en struiken van de Nederlandse wilde Flora met uitzondering van enkele buitenlandse vakantievondsten. Ik moet ze zelf gevonden en verzameld hebben, dus geen planten van anderen. Zeldzame planten laat ik altijd staan, ik neemt hooguit een klein zijtakje mee.

Liefst verzamel ik een zo volledig mogelijke plant, bloem, stengel, blad, zaad. In het veld probeer ik de planten op naam te brengen met een goede loep. Maar eigenlijk doe ik dit liever thuis, omdat ik daar beschik over een binoculair. Ik neemt de gevonden plant mee in een plastic zak en zet ze meestal even in het water om op te frissen.

5

Ik determineer met de boeken van Heimans en Thijsse, Heukels en met heel veel kijkboeken zoals de 5-delige Oecologische Flora van Weeda. Tegenwoordig zoek ik ook veel op met behulp van de computer en diverse Apps.

Ik droog de planten tussen kranten, vroeger tussen vloeipapier, maar dat is maar omslachtig. Krantenpapier neemt ook goed vocht op. De gegevens zet ik op de rand van de krant en na enkele dagen kijk ik of alles goed ligt. Daarna goed laten drogen, soms in de oven.

Vroeger werden de Herbariumbladzijdes gestencild of met de typemachine getypt. Tegenwoordig vul ik op de computer de gegevens in en daarna plak ik de plant pas op.

Ik noteer de Nederlandse naam, Latijnse naam, Familienaam, Bloeitijd, Datum, Plaats, Vindplaats en de bladzijde waar ik de plant terug kan vinden in de boeken. De planten worden op volgorde van Familienaam en Latijnse naam in de (nu al 14) mappen gedaan en in een Excelbestand opgenomen.

Helaas kunnen planten verkleuren; bijna alle blauwe bloemen verkleuren al tijdens het droogproces. Op den duur worden alle planten bruin, maar ze blijven goed. Ik heb planten die al meer dan 50 jaar oud zijn, maar nog in uitstekende conditie zijn. Ook insecten lusten de verzameling, in de Schietwilg en Vogelkers zitten beschadigingen.

In de Ravenvennen heb ik Schijngnadekruid gevonden. Ik heb heel lang gezocht in de boeken, maar kon het nergens vinden, daarna werd Google geraadpleegd en uiteindelijk werd de plant op naam gebracht. Het bleek het te gaan om een voor onze flora geheel nieuwe plant, die in nog geen enkel boek staat!

Ik beleef heel veel plezier aan mijn herbarium!

Frans

6

2020 bij drie vroegste lentes ooit

Door de extreem warme winter loopt de ontwikkeling van planten vijf weken voor op de gemiddelde ontwikkeling van vijftig jaar geleden en 2,5 week voor op het gemiddelde van de afgelopen 19 jaar. Hiermee is de start van de lente gelijk aan die van 2008 en 2016 die de vroegste ooit waren. Dit blijkt uit een analyse van bloeiwaarnemingen die via Natuurkalender.nl zijn doorgegeven.

De gemiddelde temperatuur over januari en februari gaat waarschijnlijk uitkomen op 6,8 °C. Sinds 1901 en waarschijnlijk sinds de start van de eerste thermometermetingen in 1706, waren januari en februari samen niet zo warm. December 2019 was ook al zeer zacht. Het effect van deze extreem hoge temperaturen is overduidelijk zichtbaar in de natuur. Overal bloeien bloembollen en komen struiken in blad.

Het fenologische netwerk [De Natuurkalender](#) onderzoekt hoe de timing van jaarlijks terugkerende verschijnselen in de natuur verschuift als gevolg van veranderingen in weer en klimaat. In 2001 is De Natuurkalender van start gegaan; vrijwilligers uit heel het land registreren wanneer het eerste sneeuwkllokje, het eerste speenkruid of de eerste hazelaar bloeit, maar ook wanneer de eerste padden trekken, de eerste citroenvlinders verschijnen of de vinkenslag gehoord wordt. Deze eerste gebeurtenissen worden sterk bepaald door de temperatuur. In Nederland zijn al fenologische waarnemingen beschikbaar vanaf 1868. Vooral in de periode 1940 tot en met 1968 zijn veel waarnemingen verzameld. Deze periode, 1940-1968, beschouwen we als de normaal.

Sleedoorn in volle bloei (Bron: Arnold van Vliet)

Als we de bloeiwaarnemingen van sneeuwkllokje, hazelaar, els, gele kornoelje, klein hoefblad, sleedoorn en speenkruid dit jaar vergelijken met de normaal dan is de bloei in 2020 35 dagen eerder. Dat is dus vijf weken. Momenteel komt de sleedoorn in Nederland in bloei. Het vroegste sleedoornjaar tot nu toe was 2016 met 16 februari. Dit jaar komt waarschijnlijk uit op 25 februari. Vijftig jaar geleden was 19 april normaal. De grootste vervroeging ten opzichte van de normaal is speenkruid. De eerste bloeiwaarneming is 42 dagen, dus zes weken, eerder dan normaal. Ondanks dat de kalender aangeeft dat het eind februari is, staat de natuur in de stand van eind maart, begin april.

De komende dagen blijven de temperaturen ongeveer vijf graden hoger dan normaal. De natuur zal dus wel ruim voor op schema blijven lopen.

Tekst: Arnold van Vliet en Wichertje Bron,
[De Natuurkalender](#), [Wageningen University](#)

Goed nieuws voor alle fans van beleef de lente!

Vanaf 1 maart is de website live en zijn de webcambeelden te zien. Zodra de camera's op zondag 1 maart aan gaan, zijn direct de vaste favorieten te volgen: de ooievaar, steenuil, kerkuil, slechtvalk en bosuil. De bosuil is er elk jaar weer vroeg bij, omdat jonge bosuilen het nest verlaten zodra andere vogels met broeden beginnen. Bosuilen eten behalve muizen namelijk ook kleine vogels. De camera bij het nest waar zowel de zeearend, havik als buizerd op azen, gaat ook dit jaar weer aan. Nieuw dit jaar is een camera bij een tuinvijver in het bos. Voor de camera zie je diverse tuinvogels, zoals de merel en koolmees, drinken en badderen. De camera's bij de andere soorten worden gedurende het seizoen aangezet, zodra daar de eerste tekenen van leven zijn. Daar zitten een aantal nieuwe soorten bij. Welke dat zijn wordt later bekend gemaakt. In totaal volgt Beleef de Lente dit jaar minimaal twaalf soorten.

Kijken dus op: www.beleefdelente.nl